

Brussel, 14 juni 2026
(OR. en)

10489/26

Interinstitutioneel dossier:
2025/0555(COD)

COMPET 763	ECOFIN 809
IND 412	COH 115
MI 628	INDEF 124
CADREFIN 289	CULT 85
FIN 873	CYBER 289
RECH 280	JAI 819
ESPACE 101	DIGIT 163
CONSOM 193	DATAPROTECT 198
DUAL USE 47	FREMP 208
EDUC 269	RELEX 831
TELECOM 316	COPS 347
ENER 396	UD 180
ENV 724	AUDIO 84
CLIMA 328	PROCIV 129
AGRI 494	IPCR 64
TRANS 419	MAP 127
SAN 476	FISC 220
PHARM 106	CODEC 1164
BIOTECH 80	IA 164
POLMIL 237	CSC 401
POLGEN 167	

NOTA

van: het secretariaat-generaal van de Raad

aan: de Raad

Betreft: Verordening tot oprichting van het Europees Fonds voor concurrentievermogen ("EFC"), met inbegrip van het specifieke programma voor defensieonderzoek en -innovatie
– *Partiële algemene oriëntatie*

I. INLEIDING

1. Op 16 juli 2025 heeft de Commissie haar voorstel voor een verordening tot oprichting van het Europees Fonds voor concurrentievermogen (“EFC”)¹ bij het Europees Parlement en de Raad ingediend.
2. Het voorstel maakt deel uit van het pakket voor het meerjarig financieel kader (“MFK”) voor de periode 2028-2034. Het doel van de ontwerpverordening is 14 afzonderlijke financieringsinstrumenten uit het huidige MFK te consolideren in één enkel investeringskader, om het Europese concurrentievermogen op het gebied van strategische technologieën en sectoren te versterken.
3. De voorgestelde indicatieve financiële toewijzing voor het EFC bedraagt 234,3 miljard EUR in lopende prijzen. Het EFC, waarvoor één gemeenschappelijke reeks regels geldt en dat voorziet in één digitale toegangspoort voor aanvragers van financiering, is erop gericht de EU-financiering te vereenvoudigen en te versnellen en particuliere en overheidsinvesteringen aan te zwengelen. Het is gestructureerd rond vier beleidsterreinen die de strategische prioriteiten voor het opbouwen van het concurrentievermogen en de veerkracht van de EU weerspiegelen: 1) schone transitie en industriële decarbonisatie, 2) gezondheid, biotechnologie, landbouw en bio-economie, 3) digitaal leiderschap, en 4) kritieke grondstoffen, defensie-industrie, ruimtevaart en de civiele beveiligingssector.
4. Op 9 december 2025 heeft het Europees Economisch en Sociaal Comité zijn advies over het voorstel uitgebracht².
5. Op 23 maart 2026 heeft het Europees Comité van de Regio's zijn advies over het voorstel uitgebracht³.
6. Op 15 januari 2026 heeft de Europese Rekenkamer haar advies over het voorstel uitgebracht⁴.

¹ Doc. ST 11770/1/25 REV 1.

² Doc. ST 16636/25.

³ Doc. ST 7660/26.

⁴ Doc. ST 5397/26.

II. VOORTGANG IN DE RAAD

7. Het Comité van permanente vertegenwoordigers heeft besloten binnen de Ad-hocgroep MFK een subgroep Europees Fonds voor concurrentievermogen (EFC) op te richten. De subgroep is in september 2025 met haar werkzaamheden begonnen.
8. Tijdens het Deense voorzitterschap is de EFC-subgroep 21 keer bijeengekomen om het voorstel van de Commissie, de effectbeoordeling en verschillende compromisteksten van het voorzitterschap te bespreken. Het Deense voorzitterschap heeft afzonderlijke besprekingen gehouden over het horizontale deel (hoofdstukken I, II, III en VIII) en de beleidsterreinen (hoofdstukken IV tot en met VII). De tussen haken geplaatste artikelen en overwegingen werden niet besproken in de EFC-subgroep, maar werden terugverwezen naar de Ad-hocgroep MFK. Het Deense voorzitterschap heeft drie compromisteksten van het voorzitterschap over het horizontale deel en een eerste compromistekst van het voorzitterschap over de beleidsterreinen en de overwegingen voorgelegd.
9. Het Deense voorzitterschap heeft het Beveiligingscomité van de Raad om advies verzocht over de delen van de tekst die betrekking hebben op informatiebeveiliging, namelijk artikel 13 (Toepassing van de regels voor gerubriceerde informatie en gevoelige informatie), artikel 51, leden 9 en 10 (Aanvullende subsidiabiliteitsregels voor subsidies), artikel 55 (Aanvullende toepasselijke regels voor gerubriceerde informatie), artikel 69 (Voorwaarden voor subsidiabiliteit en deelname ter handhaving van de veiligheid, integriteit en veerkracht van de operationele ruimtevaartsystemen van de Unie), artikel 77, lid 2, punt d) (Governance- en veiligheidsbeginselen), en artikel 78 (Aanvullende regels voor de bescherming van gerubriceerde informatie). Het Beveiligingscomité van de Raad heeft op 30 april 2026 een advies uitgebracht⁵, waarmee rekening is gehouden in de meest recente compromistekst van het voorzitterschap.

⁵ Doc. ST 8734/26.

10. Het Cypriotische voorzitterschap heeft, op basis van de daaropvolgende artikelsgewijze en thematische besprekingen tijdens 19 verdere vergaderingen van de EFC-subgroep, nog vier compromisteksten van het voorzitterschap opgesteld en het Coreper driemaal om politieke sturing verzocht. Het Coreper gaf politieke richtsnoeren, met name over de vraag hoe een evenwicht kan worden gevonden tussen het waarborgen van hoogwaardige projecten met een grote impact en het rekening houden met de verschillende omstandigheden in de hele EU. Het Coreper heeft ook advies uitgebracht over de wijze waarop de voorgestelde EFC-verordening kan worden aangevuld met bepalingen om in de toekomst een naadloze interactie te verzekeren tussen de uitvoering van deze verordening en het komende kaderprogramma voor onderzoek Horizon Europa, met name om ervoor te zorgen dat de lidstaten actief worden betrokken bij het in kaart brengen en vaststellen van gemeenschappelijke prioriteiten op strategisch niveau, met inachtneming van de prioritaire gebieden voor onderzoek en innovatie.
11. Na de besprekingen in het Coreper op 29 mei 2026 en 10 juni 2026 heeft het voorzitterschap nog twee herziene compromisvoorstellen⁶ ingediend, met het oog op de goedkeuring ervan in het Coreper op 14 juni 2026 en de daaropvolgende aanneming van een partiële algemene oriëntatie door de Raad Algemene Zaken op 16 juni 2026.
12. Aangezien de voorgestelde verordening deel uitmaakt van het pakket voorstellen met betrekking tot het MFK, staan alle bepalingen in het oorspronkelijke voorstel van de Commissie die gevolgen hebben voor de begroting of gaan over aspecten die deel uitmaken van de horizontale onderhandelingen over het MFK, tussen haken. Deze zijn dan ook uitgesloten van de partiële algemene oriëntatie, in afwachting van verdere vooruitgang met betrekking tot het MFK. Deze bepalingen staan tussen vierkante haken.

⁶ Doc. 9914/26 en doc. 10443/26.

Daarnaast heeft het voorzitterschap in artikel 21 een bepaling ingevoerd op grond waarvan een percentage van de EU-garantie in het kader van het EU-compartiment van het InvestEU-instrument van het EFC aan de EIB-groep wordt verleend, en een minimumpercentage van de bijdragen uit de indicatieve bedragen voor de vier beleidsterreinen via het InvestEU-instrument van het EFC wordt verleend. Aangezien deze twee toevoegingen afhankelijk zijn van de horizontale onderhandelingen over het MFK, staan die percentages tussen vierkante haken en zijn ze dan ook uitgesloten van de partiële algemene oriëntatie, in afwachting van verdere vooruitgang met betrekking tot het MFK.

13. De bepalingen met betrekking tot de associatie van derde landen op de beleidsterreinen defensie en ruimtevaart in overweging 36a, artikel 50 en artikel 65, lid 5, die nader moeten worden besproken, vallen niet onder deze partiële algemene oriëntatie en zijn derhalve tussen ronde haken geplaatst.

III. STAND VAN ZAKEN IN HET EUROPEES PARLEMENT

14. Het Europees Parlement heeft het dossier doorverwezen naar de Commissie industrie, onderzoek en energie (ITRE), die Christian Ehler (PPE, DE) en Dan Nica (S&D, RO) heeft aangewezen als corapporteurs. Het ontwerpverslag van de rapporteurs is uitgebracht op 20 april 2026, en is op 6 mei 2026 tijdens de vergadering van ITRE gepresenteerd, waarmee in de commissie de fase van inhoudelijke toetsing en amendering formeel van start is gegaan. De goedkeuring van het eindverslag door ITRE is momenteel gepland voor 10 september 2026, en een stemming over het onderhandelingsmandaat van het Europees Parlement door de plenaire vergadering wordt verwacht tijdens de zitting van 19-22 oktober 2026.

IV. VOORNAAMSTE ELEMENTEN VAN DE COMPROMISTEKST VAN HET VOORZITTERSCHAP

15. De voornaamste elementen van de compromistekst kunnen als volgt worden samengevat:

- a) Het voorgestelde **governancemodel** toont een duidelijke versterking en structurering van de betrokkenheid van de Raad en de lidstaten in alle fasen van de uitvoeringscyclus. De onderzoeksprocedure is toegevoegd voor alle comitéprocedures. Voorts wordt voorgesteld dat het algemeen comité van het EFC naast de comitéprocedure een aanvullende rol vervult, in die zin dat het de Commissie adviseert over ter zake doende onderwerpen en de algemene strategische koers van het EFC. Veel bepalingen zijn aangepast om de tekst duidelijker te maken wat betreft de delegatie van bevoegdheden aan de Commissie, terwijl de nodige flexibiliteit van het EFC behouden blijft.

Op **strategisch niveau** zouden de lidstaten een centrale rol spelen bij het prioriteren, door in een vroeg stadium input te leveren over de algemene strategische koers voor het EFC, rekening houdend met alle relevante elementen, waaronder langetermijntrends op het gebied van concurrentievermogen en gebieden waarop de markt tekortschiet, waarmee de Commissie rekening moet houden bij het opstellen van een meerjarig strategisch document van het EFC.

Tegelijkertijd zijn de algemene doelstellingen van het EFC verder ontwikkeld en is er een kader toegevoegd voor het opnemen van algemene **toekenningscriteria** in de werkprogramma's, afhankelijk van de vorm van EU-steun, die nauw verband houdt met de algemene doelstellingen.

- b) De herziene tekst verduidelijkt de **vormen van complementariteit en de synergieën** tussen het EFC en andere EU-fondsen en -programma's, en de coördinatie ervan. Het gaat dan met name over gezamenlijke onderzoeks- en innovatieactiviteiten en andere relevante onderwerpen in het licht van het nauwe verband met het komende kaderprogramma voor onderzoek **Horizon Europa**, onder meer wat betreft de toekennings- en subsidiabiliteitscriteria, de regels voor associatie, evaluatiecomités, partnerschappen en het verband met de Europese Innovatieraad.

Om ervoor te zorgen dat er naar behoren rekening wordt gehouden met het standpunt van de Horizon Europa-gemeenschap over het prioriteren van gezamenlijke onderzoeks- en innovatieactiviteiten die via EFC-werkprogramma's worden uitgevoerd, voorziet de voorgestelde structuur in **gezamenlijke vergaderingen** van het algemeen comité van het EFC, in zijn strategische adviserende rol, met het Comité van Horizon Europa uit hoofde van artikel 17 ter, in zijn adviserende rol, voor agendapunten in verband met gezamenlijk onderzoek en gezamenlijke innovatie, onder meer over het deel van hun respectieve strategische meerjarendocumenten dat betrekking heeft op prioriteiten voor gezamenlijke onderzoek en gezamenlijke innovatie, waarmee de Commissie rekening moet houden bij de uitvoering van gezamenlijke onderzoeks- en innovatieactiviteiten.

- c) De wijzigingen met betrekking tot het voorgestelde **nieuwe InvestEU-instrument van het EFC** hebben tot doel de belangrijkste kenmerken beter af te stemmen op de regels van het bestaande InvestEU-programma, met behoud van de doelstelling van het EFC om specifiek projecten met een hoger risico te financieren. Daarnaast is de rol van de EIB-groep als uitvoerende partner versterkt en zijn de bepalingen inzake steun voor scale-ups verduidelijkt. Er is een artikel toegevoegd dat voorziet in de mogelijkheid om portefeuilles te combineren.
- d) Andere door het voorzitterschap aangebrachte wijzigingen bestaan in grotere aandacht voor **kleine en middelgrote ondernemingen**, door de toevoeging van elementen ter ondersteuning van kleine en middelgrote ondernemingen, met name in werkprogramma's en in specifieke oproepen, en stimulansen voor het crowding in en mobiliseren van particulier kapitaal.

Met een soortgelijke bedoeling zijn ook de bepalingen over de **EFC-projectadvisering** en over **bedrijfsondersteuning** uitgebreid, voor een betere koppeling tussen de deskundigheid van de bestaande InvestEU-advieshub en het toekomstige EU for Business Network, met sterkere nadruk op het tot stand brengen van synergieën met bestaande nationale structuren en op het bieden van partnerschapsmogelijkheden, onder meer voor nationale contactpunten.

- e) De belangrijkste wijzigingen met betrekking tot het beleidsterrein **defensie-industrie** omvatten een nieuwe bepaling die moet zorgen voor meer betrokkenheid en zeggenschap van de lidstaten met betrekking tot de toekenningsbesluiten uit hoofde van die afdeling (“dubbele comitéprocedure”). Voorts zijn verschillende belangrijke wijzigingen aangebracht om te zorgen voor continuïteit en samenhang met het bestaande acquis op het gebied van de defensie-industrie, met name het programma voor de Europese defensie-industrie (EDIP).

Ook is verduidelijkt dat het ontwikkelen van brandstofopslag- en bijbehorende systemen binnen het toepassingsgebied van het EFC valt.

- f) Wat betreft het beleidsterrein **ruimtevaart** zijn belangrijke wijzigingen aangebracht met betrekking tot het nieuwe **subonderdeel van de overheidsdienst voor aardobservatie (EOGS)**, waarbij de tekst meer duidelijkheid verschaft over de stapsgewijze aanpak die bestaat uit, ten eerste, het bundelen en delen van middelen, ten tweede, het uitvoeren van een kloofanalyse en, ten derde, op basis daarvan, een besluit door de Raad over het ontwikkelen van een satellietconstellatie. De tekst bevat ook nieuwe bepalingen over deelname aan de EOGS en over de essentiële rol van het Satellietcentrum van de Europese Unie bij het verstrekken van gegevens en diensten.

Verdere wijzigingen betreffen onder meer verduidelijkingen met betrekking tot de diensten, activiteiten en vereisten voor de verschillende onderdelen of subonderdelen, over het vaststellen van de verwachte prestatieniveaus van de operationele diensten die door die onderdelen worden verleend, en over de rol van het Europees Ruimteagentschap.

V. CONCLUSIE

16. De Raad (Algemene Zaken) wordt verzocht tijdens zijn zitting op 16 juni 2026 een partiële algemene oriëntatie vast te stellen over de tekst in document 10491/26 + COR 1.